

Warszawa, dnia 27 grudnia 2023 r.

Poz. 2775

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 6 grudnia 2023 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu określania profilu ryzyka spółdzielczych kas
oszczędnościowo-kredytowych oraz uwzględniania tego profilu
w wyznaczaniu składek na fundusz gwarancyjny kas**

Na podstawie art. 290 ust. 11 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2253 oraz z 2023 r. poz. 825, 1705, 1784 i 1843) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie sposobu określania profilu ryzyka spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz uwzględniania tego profilu w wyznaczaniu składek na fundusz gwarancyjny kas (Dz. U. z 2017 r. poz. 26) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:
„§ 4a. Szczegółowy sposób obliczania składek należnych od kas określa załącznik do rozporządzenia.”;
- 2) w § 6 w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „zgodnie z częścią A pkt 5 ppkt 5” zastępuje się wyrazami „zgodnie z częścią A pkt 5 ppkt 4”;
- 3) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Minister Finansów: *wz. S. Skuza*

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 2586).

SZCZEGÓŁOWY SPOSÓB OBLICZANIA SKŁADEK NALEŻNYCH OD KAS

A. SZCZEGÓŁOWY SPOSÓB OBLICZANIA SKŁADEK KWARTALNYCH
NALEŻNYCH OD KAS

1. Obliczanie wartości wskaźników ryzyka, o których mowa w § 3 rozporządzenia

Nazwa wskaźnika	Wzór/opis	Znak
Wskaźnik dźwigni	$\frac{\text{Fundusze własne}}{\text{Aktywa ogółem}}$ <p>– fundusze własne, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych</p> <p>– aktywa ogółem – suma aktywów określana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598)</p>	(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko
Współczynnik wypłacalności	Współczynnik wypłacalności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko
Wskaźnik rezerwy płynnej do limitu 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego	$\frac{\text{Rezerwa płynna}}{\text{Limit 10\% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego}}$ <p>Wskaźnik rezerwy płynnej do limitu 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego, o którym mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych</p>	(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko
Wskaźnik kredytów ogółem do depozytów ogółem	$\frac{\text{Kredyty ogółem}}{\text{Depozyty ogółem}}$ <p>– kredyty ogółem – kredyty i pożyczki członkowskie wykazane w sprawozdaniu</p>	(+)

	sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo- -kredytowych w wartości bilansowej brutto – depozyty ogółem – depozyty członkowskie wykazane w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo- -kredytowych w wartości bilansowej	Wyższy wskaźnik oznacza wyższe ryzyko
Wskaźnik jakości kredytów	$\frac{\text{Kredyty zagrożone}}{\text{Kredyty ogółem}}$ kredyty zagrożone – kredyty i pożyczki członkowskie przeterminowane powyżej 3 miesięcy w wartości bilansowej brutto	(+) Wyższa wartość oznacza wyższe ryzyko
Wskaźnik 20-krotności wymogów kapitałowych do aktywów ogółem	$\frac{20\text{-krotność wymogów kapitałowych}}{\text{Aktywa ogółem}}$ licznik wskaźnika – suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka operacyjnego oraz ryzyka walutowego, obliczanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo- -kredytowych, pomnożona przez 20	(+) Wyższa wartość oznacza wyższe ryzyko
Wskaźnik stopy zwrotu z aktywów (ROA)	$\frac{\text{Wynik netto}}{\text{Aktywa ogółem}}$ wynik netto – zysk albo strata netto wykazane w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	(+)/(-) Wartości ujemne oznaczają wyższe ryzyko, przy czym zbyt wysokie wartości mogą również wskazywać na zwiększone ryzyko

2. Przypisanie indywidualnych punktowych ocen ryzyka (IRS)

wszystkim wskaźnikom dla każdej kasy

1) Fundusz przypisuje indywidualne punktowe oceny ryzyka (IRS) wszystkim wskaźnikom dla każdej kasy. Dla każdego wskaźnika ryzyka indywidualne punktowe oceny ryzyka mieszczą się w przedziale między 0 a 100, gdzie 0 oznacza najniższe ryzyko, a 100 – najwyższe ryzyko.

2) Fundusz przypisuje indywidualne punktowe oceny ryzyka przy użyciu metody skali ruchomej.

W metodzie skali ruchomej w odniesieniu do każdej kasy „i” jest obliczana indywidualna punktowa ocena ryzyka $IRS_{i,j}$ dla każdego wskaźnika ryzyka $A_{i,j}$. Każdy wskaźnik ma zdefiniowaną górną i dolną granicę a_j i b_j .

W przypadku gdy wyższa wartość wskaźnika wskazuje na podmiot większego ryzyka i wskaźnik przyjmuje wartość powyżej górnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość równą 100. W przypadku gdy wartość wskaźnika znajduje się poniżej dolnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość 0.

W przypadku gdy wartość wskaźnika znajduje się pomiędzy zdefiniowanymi granicami, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość z przedziału (0, 100). W przypadku każdego wskaźnika ryzyka $A_{i,j}$ jego wartość będzie odpowiadała punktacji wyjściowej ($IRS_{i,j}$):

$$IRS_{i,j} = \begin{cases} 100 & \text{jeżeli } A_{i,j} > a_j \\ 0 & \text{jeżeli } A_{i,j} < b_j \\ \frac{A_{i,j} - b_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{jeżeli } b_j \leq A_{i,j} \leq a_j \end{cases}$$

gdzie:

$$j = 1 \dots n,$$

n – liczba stosowanych wskaźników ryzyka.

W przypadku gdy niższa wartość wskaźnika wskazuje na podmiot większego ryzyka, a wskaźnik znajduje się poniżej dolnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość równą 100. W przypadku gdy wartość wskaźnika kształtuje się powyżej górnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość 0.

W przypadku gdy wartość wskaźnika znajduje się pomiędzy zdefiniowanymi granicami, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość z przedziału (0, 100). W przypadku każdego wskaźnika ryzyka $A_{i,j}$

jego wartość będzie odpowiadała punktacji wyjściowej ($IRS_{i,j}$):

$$IRS_{i,j} = \begin{cases} 0 & \text{jeżeli } A_{i,j} > a_j \\ 100 & \text{jeżeli } A_{i,j} < b_j \\ \frac{a_j - A_{i,j}}{a_j - b_j} \times 100, & \text{jeżeli } b_j \leq A_{i,j} \leq a_j \end{cases}$$

gdzie:

$$j = 1 \dots n,$$

n – liczba stosowanych wskaźników ryzyka.

3. Obliczenie całkowitej oceny punktowej ryzyka (ARS) dla każdej kasy

Ocena ARS_i jest ważoną sumą wszystkich punktowych ocen ryzyka kasy obliczaną według wzoru:

$$ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j \times IRS_{i,j}$$

gdzie:

IW_j = waga j -tej oceny,

$$\sum_{j=1}^n IW_j = 100\%.$$

4. Przypisanie każdej kasie całkowitej wagi ryzyka (ARW)

Fundusz przypisuje kasom ich całkowite wagi ryzyka (ARW) na podstawie ich całkowitych ocen punktowych ryzyka (ARS) przy użyciu metody skali ruchomej. W metodzie skali ruchomej ARS_i jest przeliczana na całkowitą wagę ryzyka (ARW_i) na podstawie wzoru funkcji wykładniczej.

ARW_i związana z ARS_i ma charakter wykładniczy, z górną i dolną granicą α i β , określonymi przez Fundusz zgodnie z § 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia.

Przeliczenie ARS_i na ARW_i metodą funkcji wykładniczej jest dokonywane według wzoru:

$$ARW_i = \beta \times \left(\frac{\alpha}{\beta}\right)^{\left(\frac{ARS_i}{100}\right)}.$$

5. Obliczenie składek uzależnionych od ryzyka dla każdej kasy

1) Składki kwartalne na fundusz gwarancyjny kas wnoszone przez poszczególne kasy są obliczane według wzoru:

$$C_i(t) = CR(t) \times ARW_i \times CD_i(t-1) \times \mu$$

gdzie:

$C_i(t)$ = składka kwartalna kasy „i” w kwartale t,

$CR(t)$ = stawka (taka sama dla wszystkich kas w danym kwartale),

ARW_i = całkowita waga ryzyka dla kasy „i”,

$CD_i(t-1)$ = środki gwarantowane zgromadzone w kasie „i” na koniec kwartału t-1,

μ = współczynnik korekty (taki sam dla wszystkich kas w danym kwartale).

2) Stawka jest określana jako iloraz jednej czwartej łącznej kwoty składek (CL) i sumy środków gwarantowanych wszystkich kas:

$$CR(t) = \frac{0,25 \times CL}{\sum_i CD_i(t-1)}$$

3) Współczynnik korekty (μ) jest wyznaczany według wzoru:

$$\mu = \frac{\sum_i CD_i(t-1)}{\sum_i ARW_i \times CD_i(t-1)}$$

4) Jeżeli Fundusz dopuści wnoszenie składek minimalnych, o których mowa w § 6 rozporządzenia, składki kwartalne są wyznaczane w jeden z dwóch sposobów:

a) w przypadku gdy składka minimalna jest uwzględniana jako kwota doliczona do kwoty składki kwartalnej uzależnionej od ryzyka – według wzoru:

$$C_i^*(t) = MC + \left(\frac{0,25 \times CL - n \times MC}{\sum_i CD_i(t-1)} \right) \times ARW_i \times CD_i(t-1) \times \mu$$

gdzie:

$C_i^*(t)$ = składka kwartalna kasy „i” w kwartale t w przypadku stosowania składek minimalnych,

n = liczba kas,

MC = składka minimalna,

b) w przypadku gdy składka minimalna jest uwzględniana jako dolny poziom kwoty składki kwartalnej:

– kasy, w przypadku których kwota składki minimalnej jest wyższa niż kwota wyznaczona zgodnie z ppkt 1, wnoszą składkę w wysokości odpowiadającej składce minimalnej,

- kwoty składek pozostałych kas są wyznaczone zgodnie z ppkt 1, przy czym stawka oraz współczynnik korekty są wyznaczone wyłącznie z uwzględnieniem całkowitych wag ryzyka i środków gwarantowanych tych kas, a podziałowi podlega $\frac{1}{4}$ łącznej kwoty składek pomniejszona o sumę składek kas wnoszących składki w kwocie minimalnej.

B. SZCZEGÓŁOWY SPOSÓB OBLICZANIA SKŁADEK NADZWYCZAJNYCH NALEŻNYCH OD KAS

1. Przypisanie każdej kasie całkowitej wagi ryzyka (ARW)

Przypisanie każdej kasie całkowitej wagi ryzyka ARW następuje zgodnie z częścią A pkt 1-4.

2. Obliczenie składek uzależnionych od ryzyka dla każdej kasy

1) Składki nadzwyczajne na fundusz gwarancyjny kas wnoszone przez kasę są obliczane według wzoru:

$$CN_i(t) = CR \times ARW_i \times CD_i(t-1) \times \mu$$

gdzie:

$CN_i(t)$ = składka nadzwyczajna kasy „i”,

CR = stawka (taka sama dla wszystkich kas),

ARW_i = całkowita waga ryzyka dla kasy „i”,

$CD_i(t-1)$ = środki gwarantowane zgromadzone w kasie „i” na koniec kwartału $t-1$,

μ = współczynnik korekty (taki sam dla wszystkich kas).

2) Stawka jest określana jako iloraz łącznej kwoty składek nadzwyczajnych (CLN) i sumy środków gwarantowanych wszystkich kas:

$$CR = \frac{CLN}{\sum_i CD_i(t-1)}$$

3) Współczynnik korekty (μ) jest wyznaczany według wzoru:

$$\mu = \frac{\sum_i CD_i(t-1)}{\sum_i ARW_i \times CD_i(t-1)}$$